

КАЛЕНДАРЕЦЬ

НА РІК

1945

S. Fedyniak

КАЛЕНДАРЕЦЬ

НА 1945 РІК

рік звичайний

diasporiana.org.ua

ПРАГА

ВИДАВНИЦТВО ЮРІЯ ТИЩЕНКА

ЯКЩО ХОЧЕТЕ МАТИ:

Дешеву й добру книжку,

прикраси для свого помешкання кращих
наших малярів,

портрети наших великих людей та гарні
картки й значки

зверніться

до

Українського видавництва

ЮРІЯ ТИЩЕНКА

на таку адресу:

JURIJ TYŠČENKO

Verlag

PRAG II., KORNGASSE 13/III

Protectorat B. u. M.

Обслужимо Вас скоро й совісно.

СІЧЕНЬ 31 д. 1945 р. Звичайний.

П.	Ст.	Дн	Українські свята	Св. р.-кт.
1.	19.	П	Гором. Н. Рік. Св. м. Б.	Обр. Госп.
2.	20.	В	Св. м. Іги. Богоносця.	Макарія
3.	21.	С	Св. мч. Ул. Перест. Св. П	Геновеси
4.	22.	Ч	Св. влкнц. Анастасії	Гордія, Тита
5.	23.	П	Преп. Павла & Ніфонта	Телесфора
6.	24.	С	Багата кутя. Св. пр. Св.	Трьох корол.
7.	25.	П	Різдво Христ. Гол. 6.	Лукіяна мч.
8.	26.	П	Собор Пресе. Богоодиці	С верина
9.	27.	В	Св. Ап. Давидмур. Степ.	Юліяна
10.	28.	С	Сев. і пр. Йос. Обручи.	Агатона
11.	29.	Ч	Сег. 1400 діт. Ірод. заб.	Гог. на папи
12.	30.	П	Св. мн. Анисії. Пр. Зот.	Проба
13.	31.	С	Преп. М лані Румлянки	Леонтія
14.	1.	П	Нед. 32. Гол. 7. Н. Рік.	Іларія
15.	2.	П	Св. Сильв. вл. Римськ.	Павла пует.
16.	3.	В	Св. прор. Малах і	Маркела
17.	4.	С	Соб. Св. 70 - ти апостол.	Антоніна
18.	5.	Ч	Гол. кутя. Св. мч. Т оч.	Ніта
19.	6.	П	Богоявл. Госп. або Вол.	Бронислава
20.	7.	С	Соб. Св. Ів. Хрестителя	Фаб. і Сев.
21.	8.	П	Нед. 33. Гол. 8. Пр. Юр.	Агнетта м.
22.	9.	П	Св. мч. Пол. Св. Пет; а	Вік. й Ан.
23.	10.	В	Св. Григ., вл. Ниського	Обр. Д. М.
24.	11.	С	Прп. Теод. Великого	Тимогеа
25.	12.	Ч	Св. мч. Тетяни. Св. Сав.	Нав. ер. П.
26.	13.	П	Св. Ермила і Стратон.	Шолікарпа
27.	14.	С	Преп. Отц. у Синаї вбит.	Ів. Золог.
28.	15.	П	Нед. 34. Гол. 1. Пр. П.	Карл Вел.
29.	16.	П	Покл. вериг. ап. Петра	Франца Сал.
30.	17.	В	Преп. Агтна Великого	Мартини мч.
31.	18.	С	Свн. Афанасія й Кирила	Петра з Пол.

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

- 3. I. 1871. Нар. поет і вчен. А. Кримський.
- 6. I. 1846. Засновано Кирило - Методіївське Братство.
- 7. I. 1834. Нар. поет Степан Руданський.
- 11. I. 1647. Помер митроп. Петро Могила.
- 11. I. 1888. Помер буковинський поет Юрій Федькович.
- 14. I. 1649. В'їзд Богдана Хмельницького до Києва.
- 18. I. 1654. Переяславська угода.
- 20. I. 1921. Помер письм. Панас Мирний.
- 21. I. 1803. Пом. гетьм. Кирило Розумовський.
- 22. I. 1864. Нар. пост - сатирик Володимир Самійленко.
- 28. I. 1790. Нар. поет П. Гулак-Артемівський.
- 29. I. 1918. Бій під Крутами.
- 22. I. 1918. Проголошення IV. Універсалом самостійности України.

Народні приказки й спостереження.

Січень наступає, морозами людей лякає, але й вісточку про весну дає. Так холодно, що якби не вмів дріжати, то вмер би давно. . .

Коли на Водохреща день імлистий, — буде багато хліба; коли завірюха, — то буде завірюха й на Великдень. Як на Йордана теплота, — не забариться весна. Тріщи не тріще, вже минули Водохрещі. Коли на св. Григорія (10-го) на стежках заморозок, — буде мокре літо. Який день на Ксеню (24-го), така буде й весна.

ЛЮТИЙ 28 ДНІВ.

Н.	Ст.	Дні	Українські свята	Св. р.-пат.
1	19.	Ч	Преп. Макара Єгипет.	<i>Ізн. св. ім.</i>
2.	20.	П	Преп. Євтимія Великого	<i>Оч. Пр. Д.</i>
3.	21.	С	Преп. Максима ісп.	<i>Власія вн.</i>
4.	22.	Н	<i>Нед. 35. Гол. 2. Св. а. Т.</i>	<i>Андр. й Вер.</i>
5.	23.	П	Свщмч. Климента вт.	<i>Гати. Агаф.</i>
6.	24.	В	Преп. Кесії Римлянки	<i>Тита вн.</i>
7.	25.	С	Св. Григ., арх. Царгор.	<i>Ромвальда</i>
8.	26.	Ч	Преп. Ксеноф. й Марії	<i>Івана з М.</i>
9.	27.	П	Перен. мощів Св. Івана	<i>Азодови</i>
10.	28.	С	Преп. Єфрема Сирина	<i>Схолястьєв</i>
11.	29.	П	<i>Нед. 36. Гол. 3. Романа</i>	<i>Зап. неділя</i>
12.	30.	П	Собор свв. Василя Вел.	<i>Євдаліі мч.</i>
13.	31.	В	Свв. чуд. і бєлєр. Кира	<i>Григ. з ави</i>
14.	1.	С	Св. мч. Трифона	<i>Пепелець</i>
15.	2.	Ч	<i>Стрітєння Господєв</i>	<i>Фавста і П.</i>
16.	3.	П	Свв. прав. Симєона Бог.	<i>Юліяни Ф.</i>
17.	4.	С	Преп. Сид. Нелусїєта	<i>Дєн., Флав.</i>
18.	5.	Н	<i>Нед. 37. Гол. 4.</i>	<i>Сим. вн. й м.</i>
19.	6.	П	Преп. Вукєла, вп. Смир.	<i>Милєвєга</i>
20.	7.	В	Преп. Парфєла й Луки	<i>Льва вн. Іл.</i>
21.	8.	С	Св. вмм. Хвед. Стратил.	<i>Елеонори</i>
22.	9.	Ч	Св. мч. Нечинєра.	<i>Петра гол.</i>
23.	10.	П	Св. мч. Харламїя	<i>Петра Д.</i>
24.	11.	С	Свщмч. Уласа вн. Св. Хв.	<i>Матвія ап.</i>
25.	12.	П	<i>Нед. Митиря й Фарїсєя</i>	<i>Вальбургє</i>
26.	13.	П	Преп. Мартїніяна	<i>Олєксандра</i>
27.	14.	В	Преп. Окс. Св. рїв. Кир.	<i>Олєк. вн.</i>
28.	15.	С	Св. ап. Онїсїма	<i>Романа</i>

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

2. II. 1812. Нар. україн. байкар Євген Гребінка.
7. II. 1933. Пом. артист Микола Садовський.
8. II. 1940. Пом. письмен. Спиридон Черкасенко.
11. II. 1852. Пом. письмен. Микола Гоголь.
14. II. 1897. Помер письмен. Пантелеймон Куліш.
20. II. 1034. Пом. Вел. князь Ярослав Мудрий.
22. II. 1860. Нар. найбільша укр. артистка Марія Заньковецька.
24. II. 1872. Нар. поетеса Леся Українка.

Народні приказки й спостереження.

Місяць лютий питає, чи взутий. Лютий воду підпускає, а березень забирає. На Стрітєння (2-го) зима з літом зустрічаються. Коли на Стрітєння віл нап'ється водиці, то на Юрія (23-го квітня ст. ст.) він наїється травиці. Коли на Стрітєння зо стріх капає, — буде врожай на пшеницю. Хто на Харлампія святкує (1-го), тому він худобу годує. Коли в кінці лютого зо стріх висить лід, — то сій ячмінь пізно.

Каталоги всіх новіших видань різних українських видавництв дістанете безплатно у Видавництві Юрія Тищенка. Адреса:

JURIJ TYSCHTSCHENKO Verlag Prag II.,
Korngasse 13-III. Telef. 29-107.

БЕРЕЗЕНЬ 31 день.

П.	Ст.	Дні	Українські свята	Св. р.-кат.
1.	16.	Ч	Св. мчч. Памф., Вал.	Альбіна
2.	17.	П	Св. злмч. Хв. Тирона	Агнети
3.	18.	С	Св. Лева, вл. Римського	Вінкентія
4.	19.	Н	<i>Нед. Благод. Сима. Гол. 6.</i>	<i>Томи з Алев.</i>
5.	20.	П	Преп. Лева, вл. Каган.	Віктора
6.	21.	В	Преп. Тимоф. Св. Остана	Євселія
7.	22.	С	Св. мчч. Маврикія, Ф.	Казимира
8.	23.	Ч	Свщмч. Полікарпа, вл. С.	Кунегунди
9.	21.	П	Обріт. чесноі Гол. Св. Ів.	Франціски
10.	25.	С	Преп. Тарааса, вл. Царг.	40 мучен.
11.	26.	Н	<i>Нед. М'ясопуст. Гол. 7.</i>	<i>Костянтина</i>
12.	27.	П	Масниця. Пр. Прок. Дек.	Григор. В.
13.	28.	В	Пр. п. Василія іспов.	Христини
14.	1.	С	Св. прщмч. Бѣдоміі	Матилди
15.	2.	Ч	Свщмч. Хвед., вл. Кир.	Климентія
16.	3.	П	Свв. мчч. Євтр., Кл. й В.	Климента
17.	4.	С	Преп. Герасима.	Гертруди
18.	5.	Н	<i>Нед. Сиропуна. Гол. 8.</i>	<i>Едварда</i>
19.	6.	П	Свв. 42 мчч. Амореєвск.	Йе. Обруч.
20.	7.	В	Свщмч.: Вас., Єфр., Євг.	Вольфрама
21.	8.	С	Св. Григорія Далами	Венедикта
22.	9.	Ч	Свв. 40 муч.: Акакія, Ол.	Катерини
23.	10.	П	Свв. мчч.: Кунр., Кодр.	Серапіона
24.	11.	С	Св. Софрона, вл. Єрус.	Гаврііл Ар.
25.	12.	Н	<i>Нед. 1. Вел. П. Гол. 1.</i>	<i>Нед. Вербна</i>
26.	13.	П	Св. Ничинора, патр. Ц.	Емануїла
27.	14.	В	Преп. Венд. Св. кн. К.	Євстахія
28.	15.	С	Свв. мчч. Агація і з н. 6.	Ів. Каністр.
29.	16.	Ч	Преп. Венед. Св. кн. К.	Кирила
30.	17.	П	Преп. Олекс., чолов. Б.	Квірина
31.	18.	С	Св. Кирила, арх. Єрус.	Івідона

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

2. III. 1918. Підписано мир у Бересті-Литовським.
3. III. 1827. Нар. український байкар Леонід Глібів.
8. III. 1169. Погром Києва Андрієм Боголюбським.
9. III. 1664. Розстр. гетьм. Ів. Виговського.
9. III. 1814. Нар. в Моринцях на Київщині найбільший поет і Пророк України ТАРАС ШЕВЧЕНКО.
10. III. 1861. Пом. Тарас Шевченко, в Петербурзі.
14. III. 1939. Проголошення самостійности Карпатської України.
15. III. 1939. Проголошення Протекторату Чехії та Морави.
17. III. 1896. Пом. укр. поет і композитор Петро Ніщинський.
19. III. 1918. Похорон героїв з-під Крут.
23. III. 1842. Нар. композитор М. Лисенко.
26. III. 1908. Пом. істор. Волод. Антонович.

Народні приказки й спостереження.

Як місяць марець, то ще змерзне не один старець. Весна — наш отець і мати, хто не посіє, не буде збирати. Рання сівба хоч не вродить, то хліба не зводить. Днем раніше посієш, — на тиждень скоріше збереш. У Великому пості — не ходи в гості. Сухий марець, мокрий май, — буде жито, наче гай. Коли на Євдокію (14. — 1. III. ст. ст.) день ясний, то буде врожай на огірки; коли на Євдокію погода, то все літо буде погідне.

КВІТЕНЬ 30 днів.

Н.	Ст.	Дш	Українські свята	Св. р.-кат.
1.	19.	И	<i>Нед. 2. Вел. II. Гол. 2.</i>	<i>Великодн. С.</i>
2.	20.	И	Преп. Отц. св. Сави заб.	2. д. Вел. Св.
3.	21.	В	Преп. Як., ієп. єп. Св. К.	Рихарда
4.	22.	С	Преп. Ів. Лівичника	Ісидора
5.	23.	Ч	Свв. пр. Пик. й 200 уч.	Вікентія
6.	24.	И	Преп. Захарія Печерськ.	Вільгельма
7.	25.	С	<i>Благовіщ. Пресв. Богор.</i>	Єніфанія
8.	26.	И	<i>Нед. 3. Вел. Пос. або Хр.</i>	<i>Діонісія</i>
9.	27.	И	Св. Магрони Солунської	Марії Кл.
10.	28.	В	Похв. Пресв. Богород.	Єзекііля
11.	29.	С	Нам. преп. Марії Єгипет.	Лева папи
12.	30.	Ч	Преп. Івана Лівичника	Герлонег.
13.	31.	И	Преп. Іпатія чудотв.	Олексія
14.	1.	С	Преп. Марії Єгипетської	Юстина
15.	2.	И	<i>Нед. 4. Вел. II. Гол. 4.</i>	<i>Анастасії</i>
16.	3.	И	Преп. Микити іспов.	Ламберта
17.	4.	В	Преп. Нос. Нісноп. й Ю.	Рудольфа
18.	5.	С	Свв. мчч. Агаф. й Теод.	Богумила
19.	6.	Ч	Св. Євтихія, арх. Царг.	Тимона
20.	7.	И	Преп. Юр. єп. й Срал.	Марсела
21.	8.	С	Свв. єпц. Аг., Руфа й Фл.	Анзельма
<i>Великдень - 1946</i>				
22.	9.	И	<i>Нед. 5. Вел. II. Гол. 5.</i>	Соґера й К.
23.	10.	И	Свв. мчч. Терентія, Афр.	Войтиха єп.
24.	11.	В	Свщмч. Антипа, єп. Пер.	Фідел. Юр.
25.	12.	С	Св. Вас., єп. Нарійського	Марка св.
26.	13.	Ч	Свщмч. Артимона	Клета
27.	14.	И	Св. Мартина, єп. Римськ.	Петра, Яр.
28.	15.	С	Свв. анп. Арист., Нуда	Віталія мч.
29.	16.	И	<i>Вхід. Г. II. Ісуса Хр. в Єр.</i>	Петра
30.	17.	И	Преп. Симона й Акакія	Катерини

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

2. IV. 1918. Пом. письм. Іван Нечуй-Левицький.
8. IV. 1918. Україн. Націон. Конгрес у Києві.
9. IV. 1864. Нар. письм. Павло Грабовський.
19. IV. 1885. Пом. істор. Мик. Костомарів.
20. IV. 1889. Нар. Вождя й Канцлера Великонімецьчини Адольфа Гітлера.
21. IV. 1785. Заведення кріпацтва на Україні.
22. IV. 1910. Пом. укр. драматург і батько укр. театру Марко Кропивницький.
23. IV. 1185. Похід на половців, оспіваний у «Слові о полку Ігоревім».
25. IV. 1622. Пом. гетьман Петро Сагайдачний.
25. IV. 1913. Пом. письм. Михайло Коцюбинський.
27. IV. 1904. Пом. укр. драматург М. Старицький.
29. IV. 1918. Проголошення П. Скоропадського Гетьманом України.

Народні приказки й спостереження.

Квітень з водою — май з травою. Теплий квітень, мокрий май — буде жито, наче гай. «Діду, діду, — сій ячмінь, бо вже тій зимі амінь». Коли жаба кваче, а овес скаче — сади картоплі. Коли на Антипа (24-го) річки не звільняються від льоду, — буде погане літо.

ТРАВЕНЬ 31 день.

Н.	Ст.	Дні	Українські свята	Св. р.-кат.
1.	18.	В	Преп. Івана.	Шил. й Як.
2.	19.	С	Преп. Ів. Ветхоп. й Пич.	Жигмонда
3.	20.	Ч	Препи. Хв. й Анаст. іг.	Зп. Ч. Хр.
4.	21.	П	Свщмч. Януарія й Хвед.	Флоріяна
5.	22.	С	Св. апп.: Луки, Клим.	Пія Вел. п.
6.	23.	Н	<i>Воскр. Хр. Великдень</i>	<i>Івана ап.</i>
7.	24.	П	<i>Свї плий Понедїлок</i>	Станислава
8.	25.	В	<i>Свїтлий Вісторок</i>	Об. св. Мих.
9.	26.	С	Свщмч. Василя, Св. Гл.	Григ. Наз.
10.	27.	Ч	Св. ап. й свщмч. Сим.	<i>Возн. Госп.</i>
11.	28.	П	Свв. апп. Як. й Сосип.	Мамерта
12.	29.	С	Свв. 9 мчч. у Кизиці	Панкратія
13.	30.	Н	<i>Педїля Хоми. Св. ап. Як.</i>	<i>Серветія</i>
14.	1.	П	Св. прор. Бремїї	Бонїфатія
15.	2.	В	Св. Афанас., патр. Олек.	Софії
16.	3.	С	Свв. мчч. Тимоф. й друж.	Андрія Б.
17.	4.	Ч	Препиц. Недагїї-дїви	Пасхала
18.	5.	П	Св. влщмч. Ірини	Фелїкса
19.	6.	С	Св. Іова Многострад.	Петра
20.	7.	Н	<i>Нед. жок Мир. Гол. 2.</i>	<i>Зш. Св. Духа</i>
21.	8.	П	Св. ап. й вв. Ів. Бгосл.	<i>2. день Св.</i>
22.	9.	В	Перенес. мош. св. Мик.	Вїктора
23.	10.	С	Св. мч. Симона Зилота	Юлії
24.	11.	Ч	Свв. рівноап. Кир. й Мет.	Дезид. вп.
25.	12.	П	Св. Флиф. вп. Св. Герм.	Іванни
26.	13.	С	Св. мц. Лікери-дїви	Гр. VII. п.
27.	14.	Н	<i>Нед. Розслабл. Гол. 3.</i>	<i>Найсв. Тр.</i>
28.	15.	П	Препи. Шахомїя Великого	Беда
29.	16.	В	Препи. Хвед. Освяченого	Августина
30.	17.	С	Св. ап. Андрон. з 70-ти	Мар. Маг.
31.	18.	Ч	Св. мч. Хвед. Анкир.	<i>Боже Тїло</i>

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

1. V. 1849. Нар. письм. Панас Мирний.
4. V. 1838. Викуплено Т. Шевченка з кріпатства.
6. V. 1910. Пом. письм. Борис Грінченко.
9. V. 1922. Пом. укр. історик Орест Левицький.
11. V. 1907. Засновано в Києві Українське Наукове Товариство.
13. V. 1933. Пом. письм. Микола Хвильовий.
14. V. 1871. Нар. письм. Василь Стефаник.
18. V. 1902. Пом. письм. П. Грабовський.
23. V. 1938. На вулиці Роттердаму загинув Вождь Українських Націоналістів — Євген Коновалець.
26. V. 1742. Пом. гетьман Пилип Орлик.
28. V. 1916. Пом. Іван Франко.

Народні приказки й спостереження.

На Кузьму (1-го) сій буряки й моркву. Юрій (6-го) весну починає, а Ілля (2-го) серпня літо кінчає. Як піде дощ на Юрія, то буде хліб і в дурня. До Юрія стоїть віл у хліві тільки в дурня, а в розумного до Трійці.

Прийшов май — сам про себе дбай. Май — худобі їсти дай, а сам на піч втікай. Як май, то ще худобі їсти дай. Як сухий май, то гроші на хліб дай. Май холодний — рік хлібородний. Коли на Єремію (1-го) погода, то будуть гарні жнива. На Мокія (21-го) мокро, то все літо буде мокре.

ЧЕРВЕНЬ 30 днів.

П.	Сд.	Дні	Українські свята	Св. р.-кат.
1.	19.	П	Свщмч. Патрикія	Фортуната
2.	20.	С	Свв. мчч. Філадел, Ол.	Бразма
3.	21.	П	<i>Нед. Самгрянки. Гол. 4.</i>	<i>Клотильди</i>
4.	22.	П	Свв. мчч. Вас. й Маркела	Фрагца
5.	23.	В	Преп. Михайла іспов.	Вонифатія
6.	24.	С	Преп. Симеона	Норберта
7.	25.	Ч	Зобріт. гол. Св. Ів. Пред.	Роберта
8.	26.	П	Свв. апп. Карпа й Алфея	Медарда
9.	27.	С	Свщмч. Ферапонта вп.	Феліціяна
10.	28.	П	<i>Нед. Сліпого. Гол. 5.</i>	<i>Маргарити</i>
11.	29.	П	Препми. Теодосії-дівн	Варнави ап.
12.	30.	В	Преп. Ісаака Далматськ.	Васнліда
13.	31.	С	Св. ап. Єрма. Св. мч. Філ.	Ант. з Шад.
14.	1.	Ч	<i>Вознесення Господня</i>	Васил. Вел.
15.	2.	П	Св. Пичип., патр. Царг.	Віта й Мод.
16.	3.	С	Св. мч. Лукіціяна	Бенона
17.	4.	П	<i>Нед. Св. Отців. Гол. 6.</i>	<i>Йолянти</i>
18.	5.	П	Свщмч. Дор., вп. Бл. К.	Марка
19.	6.	В	Преп. Вісаріона чудотв.	Герасія
20.	7.	С	Свщмч. Хвед., вп. Анкар.	Сильверія
21.	8.	Ч	Св. влкмч. Хв. Стратил.	Ало́за
22.	9.	П	Св. Кир., арх. Олександр.	Павлини
23.	10.	С	Свщмч. Тимофія, вп.	Едельтуди
24.	11.	П	<i>П'ятдесятниця. Зел. Св.</i>	<i>Різдво Ів. Х.</i>
25.	12.	П	<i>День Святого Духа</i>	Проспера
26.	13.	В	<i>Третій день Святи</i>	Івана й Пав.
27.	14.	С	Св. прор. Єлис. Св. Мет.	Володисл.
28.	15.	Ч	Св. прор. Амоса. Пр. Єр.	Іранел вп.
29.	16.	П	Св. Тихона вп.	<i>Пет. й Пав.</i>
30.	17.	С	Свв. мчч. Ман., Сав. й І.	Павла пам.

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

4. VI. 1775. Зруйнували москалі Нову Січ.
6. VI. 1224. Битва над рікою Калкою.
7. VI. 1843. Пом. поет Маркіян Шашкевич.
9. VI. 1845. Нар. драматург і артист І. Карпенко-Карий (Іван Тобілевич).
11. VI. 1931. Пом. укр. історик В'ячеслав Липинський.
16. VI. 1849. Нар. письм. Олена Пчілка.
18. VI. 1709. Зруйнування Чортотлицької Січі.
20. VI. 1895. Помер укр. учений Михайло Драгоманів.
22. VI. 1941. Велика Німеччина виповіла війну ССРСР. і непереможні війська її перейшли в наступ проти варварської большевії.
22. VI. 1929. Пом. укр. гром. діяч Євген Чикаленко.
29. VI. 1659. Погром москалів під Конотопом.
29. VI. 1918. Пом. укр. учений Федір Вовк.

Народні приказки й спостереження.

Не треба дощу просити: прийде, як будемо косити. Як цвіте біб — важко за хліб, а як мак, то вже не так. Коли на Юстина (14-го) буде дощ, то буде врожай на льон і коноплі. Як роса на Стратилата (21-го) — буде врожай. Хведір Стратилат погрозами багат. Коли на Хведора гроза, — буде поганий сінокос. Як сіножать Іван (7-го) зросить, то господаря сіно скосять.

ЛИПЕНЬ 31 день.

Н.	Ст.	Дні	Українські свята	Св. р.-кат.
1.	18.	Н	<i>Нед. 1. по П'ятд. Вє. Св.</i>	<i>Тсодорика</i>
2.	19.	П	Св. ап. Юди, брата Госп.	Пос. Пр. Д.
3.	20.	В	Свщмч. Методія, вл.	Анатолія
4.	21.	С	Св. мч. Юліяна	Прокона
5.	22.	Ч	Свщмч. Євсевія, вл.	Антонія
6.	23.	П	Св. мч. Агрипини	Ісаїї прор.
7.	24.	С	<i>Різд. Св. Предт. і Хр. Г.</i>	Пульхерії
8.	25.	Н	<i>Нед. 2. по П'ятд. Гол. 1.</i>	<i>Єлисавети</i>
9.	26.	П	Преп. Давида Солунськ.	Кирила вл.
10.	27.	В	Преп. Самсона стравоп.	Амалії
11.	28.	С	Чер. мощ. чудотв. Кира	Пеласії
12.	29.	Ч	<i>Св. Апост. Петра й Пав.</i>	Ів. Гваньбн
13.	30.	П	Собор 12-ти апостолів	Маргарита
14.	1.	С	Св. чуд. і безер. Кузьми	Бонавентур.
15.	2.	Н	<i>Нед. 3. по П'ятд. Гол. 2.</i>	<i>Сим. з Л.</i>
16.	3.	П	Св. мчч. Якинфа, Мокія	Олексія
17.	4.	В	Св. Андр., арх. Крит.	Пр. Д., Мар.
18.	5.	С	Преп. Афанасія Афон.	Каміла з Л.
19.	6.	Ч	Преп. Сисоя Вел. й Сис.	Бонавентур.
20.	7.	П	Преп. Хомя, Мал. й Ак.	Омельяпа
21.	8.	С	Св. влкмч. Прокона	Анаклета
22.	9.	Н	<i>Нед. 4. по П'ятд. Гол. 3.</i>	<i>Мар. Магд.</i>
23.	10.	П	Преп. Антонія, чудотв.	Аполін, вл.
24.	11.	В	Св. мч. Євфимії	Христини
25.	12.	С	Св. мчч. Прокла й Ілар.	Якова ап.
26.	13.	Ч	Собор св. Арх. Гавриїла	Гання мат.
27.	14.	П	Св. ап. Акили й друж.	Наталії
28.	15.	С	<i>Св. рівноап. кн. Володим.</i>	Інокент, вл.
29.	16.	Н	<i>Нед. 5. по П'ятд. Гол. 4.</i>	<i>Марти-Зіви</i>
30.	17.	П	Св. влкмч. Марини	Авд. й Сен.
31.	18.	В	Св. мчч. Якинфа, Омел.	Ігната Лой.

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

- 2. VII. 1825. Нар. письм. В. Олександрів.
- 7. VII. 1651. Бій під Берестечком.
- 8. VII. 1709. Полтавська битва.
- 15. VII. 1834. Відкрито університет Св. Володимира в Києві.
- 15. VII. 1015. Помер Великий князь св. Володимир у Києві.
- 18. VII. 1873. Пом. укр. поет Степан Руданський.
- 31. VII. 1918. Пом. укр. гром. діяч Ів. Стещенко.

Народні приказки й спостереження.

Коли на Самсона (10-го) дощ, — буде сім тижнів дощ. Хто в літі гайнує, той в зимі голодує. Місяць липень — цвіте липа. Як поспіла черниця — поспіло й жито. На Святого Прокопа (21-го) є на полі вже копа.

«Найдорогоціннішим місцем у світі — це хребет коня; найкращим співбесідником у наш час — є книга».

(Аль Мутанабі, X. стол.).

СЕРПЕНЬ 31 день.

П.	Ст.	Дні	Українські свята	Св. р.-кат.
1.	19.	С	Преп. Мокрини.	Петра з ок.
2.	20.	Ч	Св. прор. Іллі	Альфонса
3.	21.	П	Преп. Симеона й Івана	Степана
4.	22.	С	Св. рівноап. Мар. Магд.	Домініка
5.	23.	Н	<i>Нед. 6. Гол. 5.</i>	<i>Мат. Б. Сн.</i>
6.	24.	П	Св. мч. Христини	<i>Преобр. Г.</i>
7.	25.	В	Усп. св. Ганни, мат. Бог.	Касяна
8.	26.	С	Свщмч. Ермолая	Кир'яка
9.	27.	Ч	Св. влкмч. Пантелеймон.	Романа
10.	28.	П	Св. Прохора, Никанора	Лаврентія
11.	29.	С	Свв. мчч. Кал. й Веніяи.	Филомени
12.	30.	Н	<i>Нед. 7. Гол. 6.</i>	<i>Клари-діви</i>
13.	31.	П	Св. прав. Євдокима	Іполіта
14.	1.	В	Свв. 7. мучен. Макавеїв	Євсевія
15.	2.	С	Черен. моц. св. Степана	<i>Усп. Пр. Д.</i>
16.	3.	Ч	Пр. оцц.: Іс., Дам. й Ф.	Якими,Роха
17.	4.	П	Свв. 7 отр. з Ефеса	Гіянцінта
18.	5.	С	Св. мч. Євсигнія	Олени
19.	6.	Н	<i>Нед. 8. Преображ. Госп.</i>	<i>Людвика</i>
20.	7.	П	Прмч. Дюметія	Бернарда
21.	8.	В	Св. Омеліана єп.	Івасни
22.	9.	С	Св. ап. Матвія	Тимотія
23.	10.	Ч	Св. мч. архдияк. Лавр.	Філіберта
24.	11.	П	Св. мч. й архд. Євпла	Ніліпа єп.
25.	12.	С	Свв. мчч. Фотія, Аникіяи	Вартоломея
26.	13.	Н	<i>Нед. 9. Гол. 8.</i>	<i>Люзюка</i>
27.	14.	П	Св. прор. М'хея	Зефірина
28.	15.	В	<i>Усп. Пресв. Богородиці</i>	Йос. Кал.
29.	16.	С	Черен. перукоув. обр. Г.	Августина
30.	17.	Ч	Свв. мчч. Мир. й Патр	Ус. г. Із. Хр.
31.	18.	П	Свв. мчч. Флора й Лавра	Рожі з Ліи.

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

1. VIII. 1913. Пом. найбільша українська поетка Леся Українка.
2. VIII. 1914. Вибухла Світова війна.
6. VIII. 1657. Пом. гетьман Богдан Хмельницький.
7. VIII. 1819. Нар. україн. письм. Пантелеймон Куліш.
7. VIII. 988. Хрещення України.
8. VIII. 1834. Нар. Юрій Федькович. (Співець Зеленої Буковини).
10. VIII. 1907. Пом. письм. Марко Вовчок (Марія Маркович).
11. VIII. 1925. Пом. поет Волод. Самійленко.
14. VIII. 1581. Поява в світ «Острозької Біблії».
15. VIII. 1856. Нар. славний україн. письм. Іван Франко.
20. VIII. 1843. Пом. письм. Г. Квітка-Основ'яненко.
25. VIII. 1698. Пом. гетьман Петро Дорошенко.
28. VIII. 1921. Московські большевики розстріляли поета Гр. Чупринку.
31. VIII. 1919. З'єднані Українські Армії здобули Київ.

Народні приказки й спостереження.

Спасівка — ласівка, а Петрівка — голодівка. До Спасівки бджоли на пана роблять, а в Спасівку на себе. Прийде Спас — комарям урветься бас. Від Спаса бери рукавиці до паса. Коли на Спаса лелеки (боцяни) відлетять, — буде холодна осінь. На Ісакія вітри — буде сніжна зима.

ВЕРЕСЕНЬ 30 днів.

Н.	Ст.	Дні	Українські свята	Св. р.-кат.
1.	19.	С	Св. мч. Андрія Стратил.	Егідія
2.	20.	Н	<i>Нед. 10. Гол. 1.</i>	<i>Юста</i>
3.	21.	П	Св. ап. Тадея з 70-ти	Ізабели
4.	22.	В	Св. мч. Агафоникъ	Розалії
5.	23.	С	Св. мч. Лупа Свщмч. Ір.	Лаврентія
6.	24.	Ч	Свщмч. Євтиха	Захарії пр.
7.	25.	П	Пер. мощів св. ап. Варф.	Регіні
8.	26.	С	Свв. мчч. Адріяна й Нат.	<i>Різд. Пр. Б.</i>
9.	27.	Н	<i>Нед. 11. Гол. 2.</i>	Горгонія
10.	28.	П	Преп. Мойсея. Пр. Ілар.	Мик. з Т.
11.	29.	В	<i>Усік. чес. гол. Ів. Предт.</i>	Прота мч.
12.	30.	С	Св. патр. Царгор. Олже.	Гвідона
13.	31.	Ч	Пол. чесн. пояса Пр. Бог.	Товії
14.	1.	П	Пр. Сем. ст. й мат. його	<i>Воздв. Ч. Х.</i>
15.	2.	С	Св. Івана поетника	Никодима
16.	3.	Н	<i>Нед. 12. Гол. 3.</i>	<i>Людм. мц.</i>
17.	4.	П	Свщмч. Вавили єп.	Лямберта
18.	5.	В	Св. првди. Зах. та Єлне.	Йосина К.
19.	6.	С	Св. мч. Вудокія Пр. Арх.	Януарія
20.	7.	Ч	Св. мч. Созон. Пр. Луки	Євстахія
21.	8.	П	<i>Різдво Пресвят. Богоу.</i>	Матвія ап.
22.	9.	С	Св. прав. Якима й Ганни	Маврикія
23.	10.	П	<i>Нед. 13. Гол. 6.</i>	<i>Теклі-дівч</i>
24.	11.	П	Пр. Хвед. Олександр.	Володислав.
25.	12.	В	Свщмч. Автон. Пр. Дан.	Клеони мч.
26.	13.	С	Свщмч. Корнелія сотн.	Кипріяна
27.	14.	Ч	<i>Воздв. Ч. Христа Госп.</i>	Кузьми й Д.
28.	15.	П	Св. влкм. Микити	Вячеслава
29.	16.	С	Св. влкмп. Євфиміївсехв.	Мих. Арх.
30.	17.	П	<i>Нед. 14. Гол. 5.</i>	<i>Бронима</i>

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

1. ІХ. 1939. Початок війни Великої Німеччини проти Польщі, Англії та Франції.
1. ІХ. 1722. Нар. укр. філософ Григорій Сковорода.
3. ІХ. 1709. Пом. гетьман Іван Мазепа.
5. ІХ. 1864. Нар. письм. Михайло Коцюбинський.
5. ІХ. 911. II. Договір князя Олега з греками.
9. ІХ. 1863. Нар. письм. Борис Грінченко.
10. ІХ. 1769. Нар. батько нової україн. літератури Іван Котляревський.
15. ІХ. 1907. Пом. артист і драматург І. Тобілевич (Карпенко Карий).
18. ІХ. 1940. Пом. артист О. Саксаганський.
29. ІХ. 1866. Нар. в Холмі найбільший український історик Михайло Грушевський.
30. ІХ. 1877. Пом. укр. учений Йосип Бодянський.

Народні приказки й спостереження.

Восени й горобець багатий. Хто рано сіє, той не жаліє. Посієш в погоду — матимеш більше приплоду. Учись, сину, азбуки, — прийде хліб сам у руки. Не збирай синові худоби — збирай йому розум. На Семена (1-го) найкраще сіяти жито й пшеницю. Прийде Пречиста — візьме комах нечиста, буде на деревах чисто. Перша Пречиста жито засіває, а друга помагає. На Чесного Хреста одягаймо кожууха.

ЖОВТЕНЬ 31 день.

Н.	Ст.	Дні	Українські свята	Св. р.-кат.
1.	18.	П	Преп. Євменія	Ремігія
2.	19.	В	Свв. мчч. Трох., Саватія	Андрія
3.	20.	С	Св. влкмч. Остапа	Кандида
4.	21.	Ч	Св. ап. Кіндрата	Франц. з А.
5.	22.	П	Свщмч. Фоки.	Плакида
6.	23.	С	Зач. Св. Івана Предтечі	Брунона
7.	24.	Н	<i>Нед. 15. Гол. 6.</i>	<i>Юст. діви</i>
8.	25.	П	Преп. Єфросинії	Бриг.-діви
9.	26.	В	Перест. Св. ап. й св. Ів. Б.	Діонис. мч.
10.	27.	С	Св. мч. Кал. і 49 мчч.	Франца Бор.
11.	28.	Ч	Преп. Харитона ієпов.	Євеліяна
12.	29.	П	Преп. Кипріяна	Максиміл.
13.	30.	С	Свщмч. Григорія	Едварда
14.	1.	П	<i>Покр. Пресв. Богород.</i>	<i>Калікста</i>
15.	2.	П	Свщмч. Кипріяна	Трезин-діви
16.	3.	В	Свщмч. Діон. Арсепар.	Галла
17.	4.	С	Свщмч. Профен	Львиги
18.	5.	Ч	Св. мч. Христ. Св. Петра	Луки вванг.
19.	6.	П	Св. ап. Хоми, Макарія	Петра
20.	7.	С	Свв. мчч. Серг. й Валха	Ів. Конт.
21.	8.	П	<i>Нед. 17. Гол. 8</i>	<i>Урсули</i>
22.	9.	П	Св. ап. Ісаа Алфесва	Корд.-діви
23.	10.	В	Свв. мчч. Євлам. й Євл.	Северина
24.	11.	С	Св. ап. Пилипа з 70-ти	Раф. арх.
25.	12.	Ч	Свв. мчч. Прова, Тараха	Крисіана
26.	13.	П	Свв. мчч. Агаф., Веніям.	Лукіяна
27.	14.	С	Свв. мчч. Наз., Гернас.	Савина мч.
28.	15.	Н	<i>Нед. 18. Гол. 1.</i>	<i>Сим. й Тад.</i>
29.	16.	П	Св. мч. Лонгіна сотника	Паркіза еп.
30.	17.	В	Св. прор. Осії	Марк. й Кл.
31.	18.	С	Св. ап. й вванг. Луки	Вольфганга

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

3. X. 1930. Пом. письм. Олена Пчілка (Ольга Косач).
4. X. 1930. Пом. найбільша україн. артистка Марія Заньковецька.
6. X. 1918. Відкрито Укр. Державн. Університет у Києві.
6. X. 1876. Нар. укр. учений Сергій Єфремов.
10. X. 1893. Пом. найбільший укр. байкар Леонід Глібів.
13. X. 1866. Пом. письм. П. Гулак-Артемовський.
22. X. 1939. Пом. укр. учений і гром. діяч Ол. Лотоцький.
22. X. 1918. Відкрито Укр. Держ. Унів. у Кам'янці Подільському.
29. X. 1794. Пом. філософ Григорій Сковорода.

Народні приказки й спостереження.

Жовтень болотяник: не любить ні колес, ні санок. За добру науку цілують діти маму й тата в руку. Хто не посіє на Івана Богослова, — не варт буде й доброго слова. Свята Покрівонько, — покрив дівчині голівоньку, хустинкою або хоч ганчіркою, щоб їй не бути дівкою. Хто сіє по Покрові, той виводить по корові.

«Добрі книги є справді брусом розуму, пильником розсудливості, бальзамом очей, лійкою мудрости, зеркалом чужих думок та так само керівником і наших думок».
(Ян Амос Коменський).

ЛИСТОПАД 30 днів.

Н.	Ст.	Дні	Українські свята	Св. р.-кат.
1.	19.	Ч	Св. прор. Іоїля	<i>Всіх святих</i>
2.	20.	П	Св. влкмч. Артемія	<i>Пом. помер.</i>
3.	21.	С	Преп. Іларіона Велик.	Губерта
4.	22.	Н	<i>Нед. 19. Гол. 2.</i>	<i>Карла Бор.</i>
5.	23.	П	Св. ап. Якова, бр. Госп.	Зах. й Єл.
6.	24.	В	Св. мч. Арефи	Леонарда
7.	25.	С	Св. мч. Маркіяна, Март.	Енгельб.
8.	26.	Ч	Св. влкм. Дм. Солунськ.	Богумира
9.	27.	П	Св. мч. Пестора	Хведора
10.	28.	С	Свв. мчч. Терент. й Неон.	Андрія
11.	29.	Н	<i>Нед. 20. Гол. 3.</i>	<i>Март. єп.</i>
12.	30.	П	Свв. мчч. Зінов. й Зіновії	Март. папи
13.	31.	В	Свв. апп. з 70-ти: Стахія	Євгенія
14.	1.	С	Св. безр. Кузьми й Дем.	Йсафата
15.	2.	Ч	Аземнол., Елпидифора	Леопольда
16.	3.	П	Св. мч.: Йо. Андр. й Хв.	Отомара
17.	4.	С	Преп. Йованія Вел.	Григорія
18.	5.	Н	<i>Нед. 21. Гол. 4.</i>	<i>Оттона</i>
19.	6.	П	Св. Павла ієп. Пр. Луки	Єлисавети
20.	7.	В	Св. 33-х мч.: Афан., Вал.	Фел. з В.
21.	8.	С	<i>Соб. Архистр. Михайла</i>	<i>Введ. в храм</i>
22.	9.	Ч	Св. мч. Онис. й Порфира	Кекілії
23.	10.	П	Св. ап. Браста, Олімпія	Климентя
24.	11.	С	Св. мч. Мици, Віктора	Ємілії
25.	12.	Н	<i>Нед. 22. Гол. 5.</i>	<i>Катерини</i>
26.	13.	П	Св. Івана Золотоустого	Конрада
27.	14.	В	Св. ап. Цилия з 12-ти	Вергілія
28.	15.	С	Св. мч. Гурія, Сим. й Ав.	Руфина мч.
29.	16.	Ч	Св. ап. й єванг. Матвія	Сатурнина
30.	17.	П	Св. Григ., єп. Неокссар.	Андрія ап.

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

6. XI. 1811. Нар. поет Маркіян Шашкевич.
6. XI. 1912. Пом. укр. композитор Микола Лисенко.
10. XI. 1838. Пом. письм. Іван Котляревський.
13. XI. 1838. Нар. письм. Іван Нечуй-Левицький.
14. XI. 1918. Відкрито в Києві Українську Академію Наук.
16. XI. 1863. Нар. письм. Ольга Кобилянська.
21. XI. 1921. Большевики розстріляли 359 обеззброєних українських воїнів під м. Базаром.
24. XI. 1934. Помер історик Михайло Грушевський.
31. XI. 1891. Пом. великий укр. учений Ол. Потебня.

Народні приказки й спостереження.

До Дмитра 8 (26-го) жовт. дівка хитра. Як на Дмитра погода, то й на Великдень буде тепло. Листопад голяр — голить деревину. Коли на Івана Милостивого 15 (2-го) дощ то буде відлига аж до Введення. Іней на Мотрону 22 (9-го), будуть морози; іней на Пилипа 27 (14-го), — буде овес як липа.

«Добра книга — це самоцвіт, що кидає на все людство проміння радості й щастя, а в нім їх ніколи не убуває».

(Б. Е м е р с о н).

ГРУДЕНЬ 31 день.

Н.	Ст.	Дні	Українські свята	Св. р.-кат.
1.	18.	С	Свв. мчч.: Ілат. й Гом.	Елігія Ап.
2.	19.	И	<i>Нед. 23. Гол. 6.</i>	<i>Бабіян. мц.</i>
3.	20.	И	Преп. Григ. Декапол.	Франца Ке.
4.	21.	В	<i>Введ. в хр. Пресе. Богор.</i>	Варвари
5.	22.	С	Св. ап. Нил. й Архипа	Савви вп.
6.	23.	Ч	Св. Амфил., вп. Іконійс.	Микол. вп.
7.	24.	И	Св. влзмч. Кат. й Мерк.	Амврос. вп.
8.	25.	С	Свщмч. Клим., вп. Рим.	<i>Непор. з. Пр.</i>
9.	26.	И	<i>Нед. 24. Гол. 7.</i>	Леокаді
10.	27.	И	Св. мч. Ікоа. Пр. Пал.	Мелхіяда
11.	28.	В	Св. предмч. Степ. Нов.	Датасія мч.
12.	29.	С	Св. мч. Нарам. й Філум.	Олекарра
13.	30.	Ч	<i>Св. ап. Андрія Первозв.</i>	Лукія мч.
14.	1.	И	Св. пророка Наума	Діяскара
15.	2.	С	Св. пророка Авакума	Іринея
16.	3.	И	<i>Нед. 25. Гол. 8.</i>	<i>Бвсєвія вп.</i>
17.	1.	И	Св. влзмч. Варвари	Лазаря
18.	5.	В	Преп. Сави Освящ.	Граціяна
19.	6.	С	<i>Св. Мик. арт. і чуд. Мір.</i>	Немезія
20.	7.	Ч	Св. Амвросія, вп. Мед.	Теофіла
21.	8.	И	Преп. Потана	Хоми ап.
22.	9.	С	Св. пр. Ганія. Св. Софр.	Зенона мч.
23.	10.	И	<i>Нед. 26. Гол. 1.</i>	<i>Вікторії</i>
24.	11.	И	Преп. Давила Стовпи.	Адамай Бви
25.	12.	В	Преп. Спир., вп. Св. Ол.	<i>Різдво Хр.</i>
26.	13.	С	Св. мч. Олєсентія, Євгена	<i>2. день Р. Х.</i>
27.	14.	Ч	Свщмч. Фіреа, Лєвпія	Івана ап.
28.	15.	И	Свщмч. Бленферія	<i>Діт. уб. з В.</i>
29.	16.	С	Св. прор. Осї	Хоми вп.
30.	17.	И	<i>Неділя перед Різд. Хр.</i>	Давида
31.	18.	И	Св. мч. Севаст. й войяк.	Сильвестра

ПАМ'ЯТНІ ДНІ:

1. XII. 1778. Нар. письм. Григорій Квітка-Основ'яненко.
4. XII. 1803. Пом. останній кош. Запорозької Січі П. Кальнишевський.
6. XII. 1878. Нар. поет О. Олесь.
13. XII. 1934. З наказу П. Постишева розстріляно 28 українців, а між ними письменників, поетів, критиків: О. Влизька, Д. Фальківського, М. Терещенка, Гр. Косинку, Ів. Крушельницького, Т. Крушельницького, М. Лебединця, Костя Буревія, Романа Шевченка.
29. XII. 1724. Пом. у Петропавловській кріпості гетьм. Павло Полуботок.
18. XII. 1856. Нар. артист М. Садовський.
23. XII. 1834. Нар. письм. Марко Вовчок.
24. XII. 1873. Заснування Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові.
25. XII. 1876. Нар. письм. С. Черкасенко.
30. XII. 1264. Пом. король Дан. Романович.

Народні приказки й спостереження.

На Введення, 4 (21-го) XII., зима вводить-ся. На св. Катерину 7 (24-го листопаду) ховайся під перину. Святий Андрію, 13 (30-го листопаду), я тобі льон сію; дайте мені знати, з ким буду його рвати. Грудень землю грудить, хату студить. Грудневе тепло, як мачушине добро. На Пилипівку день до обіду. Наум, 14 (1-го), тріщить, Варвара, 17 (4-го) кріпить, а Микола, 19 (6-го), мостить.

ДНІ, ЩО В НИХ НЕ ВІНЧАЮТЬ У ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

1. Упродовж цілого року напередодні середи й п'ятниці.
2. Від неділі М'ясопусної до Хоминої (себто на Масляну, Великий піст та Великодній тиждень).
3. У Петрівку та Спасівку.
4. Напередодні свят та неділь.
5. Напередодні та в дні Усікнення голови Святого Івана Хрестителя (11 вересня) та Воздвиження Чесного Хреста Господнього (27 вересня).
6. В Пилипівку та на Різдвяні Свята.

ПОСТИ.

1. Навечір'я Хрещення Господнього (Голодна Кутя) 18 січня.
2. Великий піст: від 5 березня до 22 травня.
3. Петрівка: від 2 липня до 11 липня (включно).
4. Спасівка: від 14 до 27 серпня (включно).
5. В день Усікновення 11 вересня.
6. В Пилипівку.
7. Кожної середи й п'ятниці, крім всеїдних.
8. Упродовж усієї Масляної - не можна їсти тільки м'ясних страв.

Чудною й неприродною здається нам письменна людина, що живе без книг.

(Т. Шевченко).

ВСЕІДНІ ДНІ.

1. Від Різдва Христового до Голодної Куті (від 7 до 17 січня включно).
2. Від неділі Митаря й Фарисея до неділі Блудного Сина (від 26 лютого до 4 березня).
3. На Великодньому тижні (від 6 до 12 травня).
4. Від Зелених Свят до неділі Всіх Святих (від 25 червня до 1 липня).

ПОМИНАЛЬНІ АБО ЗАДУШНІ ДНІ.

1. Субота перед неділею М'ясопусною (10 березня).
2. Суботи 2, 3 й 4 тижня Великого посту.
3. Субота перед Хоминою неділею (12 травня).
4. Субота перед Зеленими Святами (23 червня).
5. В день Усікновення (11 вересня — поминання воїнів убитих у полі).
6. Субота перед днем Св. Вмч. Дмитра Солунського 4 листопаду.
7. Субота Михайлівська — 17 листопаду.
8. На другий день храмового свята.

РИМО-КАТОЛИЦЬКІ СВЯТА.

1. I. Понеділок. Обрізання (Найменування) Господне.
6. I. Субота. Трьох Королів.
2. II. П'ятниця. Очищення Пресвятої Діви Марії.

11.	II. Неділя.	Запустна неділя.
14.	II. Середа.	Попелець. Початок Великого Посту.
25.	III. Неділя.	Благовіщення. Вербна неділя.
1.	IV. Неділя.	Великодні Свята.
2.	IV. Понеділок.	Другий день Великодня.
10.	V. Четвер.	Вознесення Господне.
20.	V. Неділя.	Зшестя Святого Духа. Зелені Свята.
21.	V. Понеділок.	Другий день Зелених Свят.
27.	V. Неділя.	Найсвятішої Тройці.
31.	V. Четвер.	Боже тіло.
29.	VI. П'ятниця.	Свв. апп. Петра й Павла.
15.	VIII. Середа.	Успіння Пресв. Діви Марії.
8.	IX. Субота.	Різдво Пресв. Діви Марії.
1.	XI. Четвер.	Всіх святих.
2.	XI. П'ятниця.	Поминання померших.
8.	XII. Субота.	Непорочне Зачаття Пресвятої Діви Марії.
25.	XII. Вівторок.	Різдво Ісуса Христа.
26.	XII. Середа.	Другий день Різдв'яних Свят.

ГРЕКО - КАТОЛИЦЬКІ СВЯТА, ЩО ІХ НЕМАЄ В ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ.

5.	VII. Боже тіло.
22.	XII. Непорочне Зачаття Пресвятої Діви Марії.

мому місці в Комп'єн, де перед 22 роками силою вимогла на Німеччині ганебні умовини безвихідної капітуляції.

Протягом зими і весни 1941 р. поклав Гітлер могутні основи під Нову Європу. Витиснув англійців з північної Африки, Балканів і островів Середземного моря, а 22 червня розпочав рятунок Європи перед червоною комуною.

(За публікацією «Під прапором слави»).

НІМЕЦЬКИЙ ФРОНТ ПРАЦІ.

(„Die Deutsche Arbeitsfront“.)

Коли націонал-соціалістична партія прийшла в Німеччині до влади (1933), вона дістала в спадщину від попереднього режиму 7 мільонів безробітних. Мудрими соціальними реформами й раціональною організацією народного господарства це безробіття в короткому часі було зліквідоване, в усіх галузях господарства наступило оживлення, збільшилася продукція і видатність праці. Регулятором ринку праці в націонал-соціалістичній Німеччині, організатором і опікуном працюючих є Німецький Фронт Праці, який повстав на місце колишніх професійних союзів (Gewerkschaft) і об'єднує майже всіх робітників, підприємців і службовців Німеччини. В 1939 р. нараховував він 9,300.000 членів, а тепер нараховує поверх 23 мільонів.

Мета Німецького Фронту Праці — створити народню єдність і співпрацю всіх

німців. Дбав він про те, щоб кожний громадянин знайшов своє місце і працю в господарському житті народу та був корисний для громадського добра. Він виховує зразкових фахівців-робітників, піклується їх здоров'ям і підносить їх життєвий рівень, — будує мешкання, відпочинкові доми, спортові залі, організує банки й каси ощадности, опікується працюючою молоддю й жінкою. Коли Німеччина у війні на всіх фронтах перемагає і кожний противник перед нею пасує, то завдячує вона це, крім героїства, особистої культури й доброї виучки свого вояка, зразковій організації праці на кожному відтинку свого народнього господарства. Це заслуга Німецького Фронту Праці.

Хто хоче поповнити свої знання й пізнати свій край, — хай читає книжки «Наукова Бібліотека Ю. Т.» видавництва Юрія Тищенка в Празі.

Книжки можна набувати в кожній українській книгарні.

Березень є місяцем дешевої книги. В цьому місяці кожний українець має купити хоч одну книгу, а насамперед, коли не має, мусить купити «К о б з а р» нашого генія Т. Шевченка.

Хто любить книгу, той ніколи не втратить вірного приятеля, мудрого порадирика, веселого бесідника, найліпшого потішителя в кожному горі.

АДРЕСИ УКРАЇНСЬКИХ УСТАНОВ У ВЕЛИКОНІМЕЧЧИНІ.

Берлін.

- Українська Установа Довір'я.
Ukrainische Vertrauensstelle, Berlin SO 36,
Marianenplatz 14.
- Українське Національне Об'єднання.
Ukrainische Nationale Vereinigung, Ber-
lin SW 68, Kochstrasse 59/II.
- Українська Громада.
Ukrainische Gesellschaft, Berlin N 58,
Weissenburgerstrasse 55.
- Український Науковий Інститут.
Ukrainisches Wissenschaftliches Institut,
Berlin C 2, Kleine Präsidentenstrasse 7.
- Українська православна парафія в Бер-
ліні.
Berlin W 15, Keiserallee 19, 2. Hof.
- Українська греко-католицька парафія в
Берліні.
Berlin NW 87, Schleswiger Ufer 6.

Відень.

- Українська Установа Довір'я.
Ukrainische Vertrauensstelle, Wien VII/62,
Karl-Schweighofergasse 3.
- Центральний Союз Українського Сту-
дентства (ЦесУС).
Wien VII/62, Fabq 80.
- Академічне Товариство «Січ».
Wien I, Bankgasse 1.
- Українське Національне Об'єднання, Фі-
лія.
Wien I, Bankgasse 1.

Українська Громада, Філія.

Wien I, Wollzeile 15/II.

Союз українців громадян Німеччини.

Wien I, Bankgasse 1.

Українська греко-католицька парафія у Відні.

Wien I., Riemergasse 1. Gr.-kath. Pfarramt.

Музичне видавництво Бориса Тищенка.

Wien IX., Liechtensteinstrasse 12/6.

Прага.

Українська Установа Довір'я.

Ukrainische Vertrauensstelle. Філія на Протекторат Ч. і М. Prag XII., Schwerinstrasse 6/III.

Українське Національне Об'єднання.

Ukrainische Nationale Vereinigung. Філія на Протекторат Ч. і М. Prag III., Josefská 2.

Українська Громада.

Ukrainische Gesellschaft. Філія на Протекторат Ч. і М. Prag I., Viktoriastrasse 25/I.

Український Вільний Університет у Празі.

Praha II., Ve Smečkách 27.

Українська Реальна Гімназія.

Prag-Moderschan.

Музей Визвольної Боротьби України.

Ukrainské Museum, Prag-Nusl II., Guttenstejnská 6.

Українська їдальня.

Praha II., Karlovo náměstí 8.

Видавництво й книгарня Юрія Тищенка.

Prag II., Korngasse 13/III.

ПОШТОВИЙ ТАРИФ:

В Німеччині з Протектор. і Ген.-Губерн.

Листи:

до 20 гр. 12 фен.	в місці 8 фен.
до 250 гр. 24 фен.	в місці 16 фен.
до 500 гр. 40 фен.	в місці 20 фен.
до 1 к. 60 фен.	в місці 30 фен.

До Мадярщини і Словаччини: до 20 гр. 20 фен., за кожних дальших 20 гр. 15 фен. (Найбільша вага — 2 кг.).

До всіх інших держав за кордоном: до 20 гр. 25 фен., за кожних дальших 20 гр. 15 фен.

Листівки.

6 фен., в місті 5 фен.

До Мадярщини і Словаччини 12 фен.

До іншої чужини 15 фен.

Друки.

До 20 гр. 3 фен., до 50 гр. 4 фен., до 100 гр. 8 фен., до 250 гр. 15 фен., до 500 гр. 30 фен.

До чужини: до 50 гр. 5 фен., до 100 гр. 10 фен., за кожних дальших 50 гр. 5 фен. Найбільша вага 2 кг.

Пакуночок (Päckchen) в Нім., Прот. і Ген. Губ. до 2 кг. 40 фен.

Пакунки.

Пакунки дозволено посилати до 5 кг. Оплата різна після ваги й після пасем, себто після віддалі місцевости відсилання до місцевости призначення. Найменша оплата виносить 45 фен., а найбільша — 5.75 нім. марок.

Грошові перекази.

До 10 RM 20 фен., до 25 RM 30 фен., до 100 RM 40 фен., до 250 RM 80 фен., до 750 RM 1 RM, до 1000 RM 1.20 RM. До чужини основна оплата 20 фен. і за кожних 20 RM оплата виносить 1 RM.

Скорі посилки.

За листи, листівки, перекази доплачується 40 фен., за пакунки 60 фен. До чужини за скоре доручення платиться 50 фен.

За поручені посилки (рекомандо) платиться 30 фен. більше.

МІРИ.

1. Метричні: Метр = 10 dm = 100 cm =
= 1000 mm. Кілометр = 1000 m, Міріаметр = 10.000 m.
2. Неметричні: Миля географічна = 7420 m. Миля морська = 1852 m. Верста =
= 1066 m.

МІРИ ПОВЕРХНІ.

1. Метричні: Метр квадратний (m^2) = 100 dm^2 = 10.000 cm^2 = 1.000.000 mm^2 . Ар = = 100 m^2 . Гектар = 100 а = 10.000 m^2 .

МІРИ ВАГИ.

Тона = 1000 kg, сотнар = 100 kg, кілограм = 100 dkg, декаграм = 10 г, пуд = = 16 kg 381 г, фунт = 410 г.

УКРАЇНСЬКА ЕМІГРАЦІЯ У ВЕЛИКО-НІМЕЧЧИНІ.

а) Загальні відомості.

По програній наших визвольних змагань у 1918—1920 рр., багато українців примушені були шукати захисту в сусідніх з Україною, а згодом і в дальше положених західних краях. Були це головно воляки українських армій, а також і цивільні люди, між ними багато інтелігенції, що рятувалася від неминучої загибелі під окупаційними режимами. В перших роках місцем української еміграції була Австрія, з її столицею Віднем, потім українське еміграційне життя почало концентруватися в к. Чехословаччині, головно в Празі. Великі скупчення емігрантів були також у Польщі і в Румунії, значно менші в Болгарії, к. Югославії і у Франції. Скрізь українські емігранти мали свої організації допомогового, культурно-освітнього і політичного характеру, а в к. Чехословаччині існували навіть ви-

сокі українські школи — В. Університет і Педагогічний Інститут в Празі та Господарська Академія в Подебрадах.

Найменше українських емігрантів було в Німеччині і найслабше було розвинене тут українське життя. Але цей стан річей основно змінився від часу, коли Німеччина приєднала до себе німецьку Австрію та коли розпалася Чехословаччина, а особливо після польсько-німецької війни, в якій Польща безславно впала і була поділена між Німеччиною і Советами. Наслідком цих подій у межах Великонімеччини знайшлася вся стара українська еміграція, що перебувала в Австрії, в Чехії та в к. Польщі, а на територію властивої Німеччини (Райху) прибуло багато нових емігрантів із Карпатської України та з Галичини і Волині, а також з Буковини і Басарабії, по хвилевім занятті цих країв Советами (втікачі і переселенці з большевицького раю!). Також із Франції прибуло до Німеччини трохи українських емігрантів, далі в ряди емігрантів влилося багато звільнених німцями з полону вояків к. польської армії, вкінці число українців в Німеччині побільшилось уроженцями українських теренів у Генерал-Губернаторстві, що виїхали сюди на заробітки.

Отак у Великонімеччині опинилося кілька сот тисяч українців, з того переважна частина перебуває в межах властивої Німеччини (Райху) та в Протектораті, працюючи в різних промислових підприємствах і сільських господарствах. Трапля-

ються також одиниці, що мають власні варстати праці — це бувають, звичайно, старі емігранти.

Евіденцію емігрантів і взагалі чужинців у Великонімеччині провадять спеціальні «Установи довір'я», для кожної народності окремо; вони ж є й посередниками між емігрантами і різними органами влади, захищаючи їх соціальні інтереси, уділюючи правної помочі в різних справах побуту, заробітку і пр. Українці також мають свою «Установу довір'я».

Для заспокоєння культурних потреб українські емігранти можуть еднатися в двох, дозволених урядом, організаціях — Українське Національне Об'єднання і Українська Громада, з осідком у Берліні і тереном діяльності на Німеччину (Райх) і Протекторат. Колишні партійні організації перестали існувати, натомість збереглися наукові й фахові організації; найбільше їх у Празі, тут же існує далі Вільний Український Університет і українська гімназія. Від осени 1944 р. повстала українська гімназія також у Відні.

Серед українців у Німеччині є значне число осіб, що вже давніше були горожанами Австрії, а по її приєднанні до Німеччини автоматично стали німецькими горожанами, головно у м. Відні. Крім того багато осіб української народности, що прибули до Німеччини в останніх роках, як утікачі і переселенці, також набули німецьке горожанство. Для цих українців існує окрема громадянська організація, п. н. «Союз українців — громадян Німеччини», з осідком у Відні.

б) Українська Установа Довір'я.

Кожен українець (українка), що живе у Великонімеччині (себто на території Німецького Райху, Протекторату Ч. і М., Мемелю, Данцігу і приєднаних уже до Райху східних областей), а не має німецького громадянства, повинен бути зареєстрований в Українській Установі Довір'я (Ukrainische Vertrauensstelle).

Українська Установа Довір'я полагодує справи і заступає інтереси тільки тих українців, що зареєстровані в неї. Коли хтось звертається до УУДовір'я особисто в такій чи іншій справі, мусить завжди виказатися її виказкою (зелена Ausweiskarte в німецькій мові). Не змішувати її з виказками українських товариств у Німеччині («Українського Національного Об'єднання» й «Української Громади»), бо це інші Т-ва. Кожен українець (українка) мусить мати виказку УУДовір'я.

Хто звертається до УУДовір'я із письмом (поданням, листом, карткою ітд.) в такій чи іншій справі, мусить за кожним разом подати вгорі над письмом число виказки.

в) Українське Національне Об'єднання (УНО).

УНО є найбільшим організаційним осередком українців у Великонімеччині. Засновано її в Берліні ще 1933 р., як безпартійне товариство, але до 1938 р. вона не виявляла живішої діяльності і числи-

ла всього кількадесят членів, бо й емігрантів українських було тоді в Німеччині мало. По приєднанні до Німеччини Австрії, в березні 1938 р., прибуло трохи нових членів, а у Відні засновано першу філію Товариства. Дальший приплив членів УНО починається у зв'язку з подіями, про які згадано на вступі. Коли в січні 1939 р. УНО мало 520 членів, то через рік, в січні 1940 р. було їх 2872, а в грудні того року 13.260. В 1941 р. число членів далі інтенсивно зростає і тепер доходить до 42.000. Члени УНО розкинені скрізь по Німеччині і Протектораті, об'єднуються в більші і менші гуртки і філії, підпорядковані в своїй діяльності Головні Управі в Берліні.

Практичним завданням УНО є організація українського культурного життя на еміграції. Ця ділянка праці представляється дуже поважно. Кермує нею культурно-освітня референтура при Головні Управі, організуючи працівників на культурному полі в спеціальних секціях (напр., письменників, педагогів), поставляючи низовим клітинам необхідних у культурній праці засобів, мандрівні бібліотеки, реферати, підручники і т. п.

До створення урядів суспільних опікунів при ДАФ у травні 1941 р. УНО уділяло також правної помочі, що виявлялася в інтервенціях про зрівняння українських робітників із німецькими в справі оплати праці, знесення букви «П» і т. п. Матеріальні засоби УНО складаються виключно з членських вкладок і

пожертв громадянства. При УНО існує фонд допомоги українському студентству, уділюються допомоги інвалідам українських армій, хворим та незаможним. Від початку існування УНО видає свій орган — «Український Вісник», спочатку неперіодично, потім щомісяця, в кінці кожного тижня.

В своїй діяльності УНО тісно співпрацює з «Українською Установою Довір'я».

Адреса УНО: Ukrainische Nationale Vereinigung, Berlin SW 68. Kochstrasse 59/II.

г) «Українська Громада».

Другою організацією українців у Великій Британії, з подібними завданнями, як УНО, є «Українська Громада», що існує в Берліні вже більше, як 20 років, але деякий зріст виказує теж лише в останніх роках, в наслідок обставин, що їх наведено у вступі. «Українська Громада» об'єднує ті елементи зпоміж української еміграції, що прихилиються до монархічно-гетьманського руху. В днях 21—22 вересня 1940 р. відбувся делегатський з'їзд «УГ». В тому часі «УГ» числила 3173 членів, філій мала 34. Тепер Громада має понад 5000 членів. Органом «УГ» є часопис «Українська Дійсність». Адреса У. Г.: „Ukrainska Hromada“, Berlin N. 58, Weissenburgerstrasse 55.

«Довгі віки нівечать і каміння і висипані могили, але час не має сили над книгою».
(А. В а л ю а. XVII стол.).

д) Союз українців німецьких громадян (СУН).

існує вже від кількох літ, з осідком у Відні і тереном діяльності на цілу Німеччину, але не проявив покищо ніякої діяльності і числить всього кількадесят членів, хоч у самому Відні знайшлося 6 кілька сот українців, німецьких громадян. Адреса: Wien I, Bankgasse 1.

ЛІКАРСЬКІ ПОРАДИ.

Перша поміч при пораненнях.

Залежно від того, чим рану нанесено (ніж, сокира, цвях, камінь, куля і т. ін.), рани бувають: різані, рубані, колені, забійні, стрільні, рвані, кусані.

Забороняється доторкатися до рани пальцями, шукати в рані сторонні тіла, присипати рану порохом чи павутинням. Якщо робити так, то в рану можна занести інфекцію (заразу), від чого найменша рана може привести до смерті.

Перша допомога: якщо з рани стерчить предмет (тріска, шматок одежі, тощо), то його відкидають. Краї рани (не саму рану) змазують йодиною, а на саму рану накладають насвіжо випрасуваний гарячим залізком шматок чистого полотна, який після закріплюють іншим шматком полотна; якщо є бандажі, то все це робиться бандажем.

Перша допомога при кровотечах.

В основному кровотечі ділять на кровотечі з б'ючок та жильні. Кровотеча з б'ючки або артеріяльна буде тоді, коли кров з пораненої б'ючки витікає струєю. При жильній кровотечі кров з жили виступає повільно, як вода з джерела. До того б'ючкова кров ясновервона, а жильна — темновервона. Перша допомога: жильну кровотечу можна спинити, якщо на місце кровотечі (на рану) накласти стискуючу пов'язку, а також високим положенням раненої частини тіла. Щодо кровотечі з б'ючок, то стискуючою пов'язкою можна спинити кровотечі тільки з найдрібніших судин, якто: кровотеча з пальців, з поверховин ран, тощо.

Артеріяльну кровотечу (з б'ючок) з більших судин спиняють, накладаючи на кінцівку вище від кровотечі, між кровотечею та серцем, — закрутку. За закрутку може служити мотузок, бандаж, хустка, пасок і т. ін.

Зав'язавши вище рани, наприклад, пасок, під нього підсовують невелику паличку й крутять паличкою, від чого пояс довкола кінцівки звужується. Закрутка на кінцівці може бути залишена не довше, як 2—3 години. Протягом цього ча-

«Інтелігент, що не купує книжок, взагалі не є освіченою людиною».

«Друкарство світ осяює».

(Помбаль — XVIII стол.).

су хорого треба відвезти до найближчої лікарні. Якщо закрутку держати довше, то кінцівка може омертвіти.

Кровотеча з інших органів тіла (черевна порожнина, жіночі полові органи, кровохаркання, кривава блювота і т. ін.) вимагає невідкладної лікарської допомоги.

Перша допомога при опеченнях.

Опечення ділять на три ступені. При опеченнях 1-го ступеня настає почервоніння та набряк шкіри. При опеченнях 2-го ступеня на шкірі pojawiaються різної величини пухирі. Опечення 3-го ступеня мають вигляд рани; при них ушкоджується шкіра та тканини під нею.

Перша допомога при опеченнях 1-го ступеня. Спечене місце змазують чистим товщем або прикладають до опеченого місця примочки з олив'яної води, бурової рідини. При опеченнях 2-го й 3-го ступеня, — змащують шматок свіжовипрасованого чистого, м'якого полотна мастю (цинковою, борним вазеліном) і накладають на опечене місце, після чого це закріплюють пов'язкою.

Перша допомога при відмороженнях.

Як і опечення, відмороження ділять на три ступені, і при відмороженнях на шкірі виступають такі самі знаки, хіба тільки що при відмороженні 1-го ступеня шкіра спершу біліє, а потім уже червоніє.

Потерпілого не можна відразу заносити

до теплого приміщення, — його заносять перше до холодної кімнати, а потім поступнево в теплішу кімнату. Відморожені місця напочатку розтирають снігом, або шматком м'якого полотна, намоченого в холодній воді. Дальше лікування таке ж, як і при опеченнях.

Перша допомога при зомлінні.

Людина може зомліти від різних причин: перегрівання, удар блискавиці, поранення, отруєння зіпсованим повітрям і т. ін.

Ознаки зомління: втрата притомности, блідість лиця, холодний піт, ледве відчутний живчик на руці.

Перша допомога: Потерпілого кладуть рівно, в поземому положенні, голову трохи нижче, розстібають одягу, з сонячного проміння переносять у холодильник, бризкають на обличчя холодною водою, дають нюхати амоняк, оцет. Дають пити чай, каву, вино, валер'янові краплі, — 20 крапель на воді.

Перша допомога при отруєннях.

Перше завдання при отруєннях — це видалити отруту з організму. Видалити отруту можна, заставляючи потерпілого блювати. З цією метою дають потерпілому випити шклянку води, а потім лоскочуть в горлі пальцем, або яким іншим предметом. Крім того, роблять потерпілому левативу, або дають на прочищення гірку (англійську) сіль.

Перша допомога при гострих болях живота.

Цілком заборонено давати хворому прочищувальні ліки. Не треба давати грубих страв.

Перша допомога: тепло на живіт (термофор, нагрітий пісок, гаряча вода в пляшці). Якщо протягом кількох годин болі не припиняться, з'являється нудота, блювота, то хворого треба негайно показати лікареві.

Про пошесні недуги літом, та як їх вистерігатися.

В літню пору найбільше небезпечними пошесними недугами є черевний тиф та дизентерія (червінка).

Щороку ці хвороби, виникаючи в одному місці, швидко переносяться, поширюються та забирають багато жертв.

Відколи стало відомим, яким чином передається хвороба від одної людини до другої, боротьба з пошестями стала легшою й почала давати добрі наслідки.

Заразки черевного тифу найчастіше передаються до здорового через безпосередній дотик та через предмети, що їх уживає хворий. До таких предметів відноситься в першу чергу начиння, з якого хворий їв та пив; різні відходи хворого, як кал, моч мають у собі незчисленні заразки черевного тифу. Щодо дизентерії, то тут має значення посуд, яким користується хворий, а найбільше ті предмети, до яких він дотикається немитими руками. Зараз-

ки дизентерії переважно виділюються з калом, отже, якщо після віддалення стільця хворий дотикається різних предметів, особливо харчових продуктів, то ці останні стають причиною дальшого розповсюдження хвороби. Тому то дизентерію вчені влучно називають «хворобою брудних рук».

Щоб запобігти поширенню згаданих недуг, треба дуже добре слідкувати за чистотою власних рук, часто мити їх, особливо після дотику з підозрілими речами. Старанне миття посуду, різних продуктів, як овочі, має одне з найважливіших значень у боротьбі з цими недугами. Найбільше розповсюджують тиф та дизентерію мухи, що на своїх лапках завжди переносять велику кількість заразків. Отже, боротьба з мухами та щільне закривання харчових продуктів мусять також увійти в звичай кожного свідомого громадянина.

Голова болить.

Коли голова гаряча, прикладати холодний оклад, коли зимна, прикладати теплий. Майже в кожному випадку добре впливає порошок «Когутик». Голова може боліти також від забурення в кишках. У тому випадку зажити рицинової олії.

Вухо болить і стрижає.

Впускати до вуха 2—3 рази данно «окиснену воду», заживати по пастильці аспірини Баєра. Часто збирається в усі восковина, й вона дає причину до стри-

кань, тому треба піти до лікаря, щоб **ухо** виполоскав.

Горло болить.

Покластися до ліжка й вигріватися. На шию зробити гарячий оклад. Горло полоскати окисненою водою, або розчином «калієм гіперманганікум» (2—3 кристалики на склянку води).

Пчихавка.

Ноги треба вимити в гарячій воді й положитися до ліжка. Щоб запобігти катарові носа, треба впочатках випити склянку води, додавши до неї одну каплю йодину.

Зуби болять.

Зіпсутий зуб або треба вирвати, або запломбувати. Для заспокоєння болю можна полоскати уста теплою водою, або пензлювати йодиною.

Блювоти кров'ю.

Зараз положитися до ліжка горілиць. Кров може походити з легенів або — у хворовитих на шлунок, — з вереду шлунка. В першому випадку треба поликати зимної води з сіллю, а на груди покласти зимний оклад. При кровотечі зо шлунка нічого не їсти. В обох випадках треба покликати лікаря.

Вибух крові з легенів.

Нехай хворий лежить горілиць, напів сядучи в ліжку, в кімнаті мусить бути тихо. На груди давати мішечок з льодом, або зимну шматку. Давати пити холодну воду з сіллю. Не вільно йому говорити. Покликати лікаря.

Блювоти зо шлунка.

Можуть походити від зіпсутих, несвіжих страв, або й як об'яв тяжкої іншої хвороби, або, наприклад, як хто перший раз забагато накуриться. Також з переїдження й перепиття. Блювоти звичайно приносять полекшу. По них виполоскати уста й положитися. Коли вимети вперті, піти до лікаря.

Розвільнення.

Як є розвільнення, а не болить, то тримати дісту: (не їсти м'яса ані тяжких страв), тримати в теплі ноги, покласти на живіт гарячий оклад, добре напитися соку з борівок, або чаю. Коли при бігунці дує й болить, зажити рицини, або гіркої соли з водою, і тільки аж по цілковитім випорожненні приймати ліки на здержання. Найліпше лежати в ліжку й брати гарячі оклади на черево, при острій діеті. Коли бігунка мучить дитину, або коли в відходах є кров, покликати лікаря.

Ячмінь на оці.

Це є запалення повіки. Прикладати теплі оклади з чистих шматок, намочених у гарячій воді. Або в теплу шматку завинути гарячої пшоняної каші, звареної в молоці, й прикладати. Вважати за чистотою. Коли вся повіка пухне, а ячмінь не м'якне й не тріскає, треба піти до лікаря, щоб прорізав.

Затроєння грибами.

Виполоскати воніти (рвоти), зажити рицинової олії, пити чорну каву з ромом, або з іншим алкоголем.

Затроєння вовчою ягодою, тютюном, алкоголем.

Викликати рвоти (пальцем у горлі), зажити рицинусу, потім гризти ялівець.

Затроєння крові.

(Чорнилом, брудним ножом, або укушенням оводу). Вимити ранку гарячою водою, амоняком, обвинути газом. Як пухне, давати оклади з квасної води й послати за лікарем.

Гадина вкусить.

Рану треба негайно виссати, а ще ліпше — випалити гарячим залізом або вуглиною. Повище рани зав'язати міцно, щоб задержати обіг крові затроєного місця. Хорому давати алкоголь: пиво, вино, горілку й їхати зараз до лікаря.

ДРІБНІ ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ.

Чим мити нечисті шиби.

Коли шиби часто не миються, то стають такі брудні, що водою годі їх відмити. Ось як треба їх тоді чистити: стерти звичайну крейду на порошок, взяти її на вогку шматину й натерти шибу. Потім лишити натерту шибу на пів години, щоб крейда на шибі висохла. Коли висохне, тоді стерти її сухою шматиною. Шиба робиться чиста й прозора. Так само чиститься й дзеркала.

Замерзлі шиби

легко очистити від льоду, коли змити їх добре теплою водою з сіллю (5 дек. соли на літр води), й зараз витерти насухо.

Як приспособити вікна на зиму.

Взяти вапна й густо розмішати з піском а гіпс нагусто розпустити в воді. Це вапно й гіпс кладеться глибоко кругом вікна на футрині і в те місце, де приходять рами вікон. Згодом вікна замикаються й забиваються, а витиснене вапно чи гіпс збирається чисто ножем з футрини та рам і чиститься. Розуміється, що в кожній кімнаті треба частину вікна залишити так, щоб її можна належно провітрювати. У простір поміж вікна на долину можна дати моху.

Блохи з хати

виженете за одну хвилину, коли накидаєте по долівці і в ліжко зеленого полину. Щокілька днів давати свіжий полин.

Перед молями

встережете одержу частим вивітрюванням і тріпанням. Коли ж хочете надовше зберегти, то обгорніть одержу газетним папером, або зашийте в льняний мішок. Також добре покласти в кишені недокурків, бо молі того запаху не зносять — і це була б одинока користь із тютюну.

Щури

вигубите, коли замісите муку пів-на-пів з гіпсом, -наробіте галушок і підкинете туди, куди заходять щури. В мілкій посудині поставте чисту воду. Тільки на ніч, бо за дня могла б це з'їсти птиця або якесь звіря собі на шкоду. Щур від такої галушки гине, бо гіпс в жолудку ствердне.

Шпари в підлозі

добре заткати такою мішаниною: розчинити тісто з фунта муки, $\frac{3}{4}$ літри води й ложки галуни, та добре замішати з натягтими кусками газетного паперу. Потім це заварити й гарячим заліплювати шпари. Коли застигне і ствердне, потягнути льняною олією. Так само заткаєте шпари в вікнах, дверях, шафах, скринях і подібних предметах.

Шпари в розсохлих цebraх, бочках, шафліках і т. п.

можна заліпити ось яким кітом: 150 грамів воску, 20 грамів соли, стопити все разом, мішаючи, додати 20 грамів деревного попелу. Кіт уживати доки гарячий.

Риси на меблях

легко затерти бджоляним воском і потім загладити гладким куснем дерева (лінійкою, дощичкою). По боках риски варто потім потерти дерево «гляспапером», щоб порошок осів на воску, тоді навіть не пізнати, де була риска.

Як забезпечити нові підлоги перед грибом.

Дошки підлоги перед вставленням потягається зо споду смолою й грубо посипається деревним попелом.

Клей до скла й глиняної посудини.

Білок з яйця розтерти з негашеним вапном так, щоб була мішанина густіша, як квасна сметана. Цією мішаниною можна клеїти розбиту посудину.

Чорнило

усунете з меблів або з одежі цитриною. Пляму з чорнила треба добре змочити цитриною, потім змити гарячою водою з милом.

Що треба робити, щоб мокрі чоботи не зсихалися й не корчилися.

У мокрі чоботи наніч насипати вівса. Овес втягне в себе з чобіт вогкість і напичніє. Шкура висохне, і чобіт знову можна легко взути.

Яйця свіжі

полежать довший час, коли посмаруєте їх льняною олією і вложите в пачці зовсім сухим піском, але так, щоб одне яйце другого не дотикало. Пачка мусить стояти в холоднім і сухім місці.

Головки капусти переховати

через зиму найлегше так: перев'язати кожную головку капусти шнурком навхрест. Потім узяти довгий шнур і перетягнути в льоху від стіни до стіни. До цього шнура прав'язати головки капусти так, щоб одна до одної не доторкалась. Коли льох сухий, то там можна переховати свіжі головки капусти аж до весни.

Кисле молоко в зимі.

Щоб зимою мати скоріше кисле молоко, треба до чверть літра молока влити ложечку цитринового соку, то за півтори доби масмо вже добре кисле молоко (соку цитринового не можна замінити оцтом).

Білизна на морозі

дуже поволі сохне. Щоб сохла скоріше, додати до тієї води, в якій останній раз мається білизну полоскати, з пів фунта соли, завареної в двох літрах води. Від цього плину білизна не замерзає й скоро сохне.

Черви з дерева

легко позбутися таким способом: близько того місця, де черви точать дерево, насипати жолуддя. Черви, зацікавлені свіжим запахом, перелазять на жолуддя. По якімсь часі жолуддя спалити й дати свіже, — і так кілька разів, аж поки з дерева не заберуться всі галапаси.

Теплі оклади.

Слив'яні або черешневі кістки загріти в кухні (або в рурі), всипати в мішечок, зав'язати й приложити на ступені ноги або інше місце. Довго тримають тепло.

«Місце на світі кожному народові визначає кількість прочитаних цим народом книг».

Л я б у л е.

Хто хоче набути добру книжку, хай звернеться до Видавництва Юрія Тищенка в Празі (Протекторат) по такій адресі:
JURIJ TYSCHTSCHENKO Verlag Prag II.,
Korngasse 13-III.

ЯК ЗАМОВЛЯТИ КНИЖКИ.

1. Листи з замовленням книжок писати виразно. Хто не володіє добре письмом, хай попросить написати лист доброго грамотія.
2. Особливо чітко і ясно писати адресу, на яку мають бути вислані книжки, так, як вона пишеться по-німецьки (ім'я, прізвище, місцевість, пошту, назву вулиці, число, дому, мешкання).
3. В листі точно виписати назви книжок, які замовляється прізвище автора, назву книжки і її ціну після каталогу).
4. Книжки висилаємо тільки за попереднім надісланням грошей, у виїмкових випадках за післяплатою, це значить, що гроші за книжки платиться при доставленні їх поштою.
5. Отже, одночасно з висланням листа чи поштової листівки з замовленням на книжки треба вислати гроші за книжки.
6. Гроші вислати нашим поштовим чеком, Prag II. 81.079 або поштовим переказом, зазначаючи на відтину, на що висилаються гроші.
7. При замовленні одної більшої книжки й кількох менших, до ціни книжок треба додавати на кошта пересилки: — 80 пфен.
8. При більших замовленнях книжки висилаємо своїм коштом.

Книги можна замовляти по такій адресі:

JURII TYŠČENKO,

Verlag, Prag II., Korngasse 13/III.

Protectorat B. u M.

